

Рейтинговий звіт DIAM 003-006 short про оновлення кредитного рейтингу боргового зобов'язання

Об'єкт рейтингування	боргове зобов'язання ПАТ «ДІАМАНТБАНК»
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Тип боргового зобов'язання:	іменні відсоткові звичайні (незабезпечені) облігації
Серія:	A
Обсяг випуску:	200 000 000 грн.
Номінальна вартість:	1 000 грн.
Кількість облігацій:	200 000 штук
Відсоткова ставка:	на 1–4 відсоткові періоди встановлюється в розмірі 18% річних; на 5–8 відсоткові періоди встановлюється в розмірі 24% річних, на 9–12 відсоткові періоди встановлюється в розмірі 20% річних, відсоткові ставки на 13–16 та 17–20 відсоткові періоди встановлюються Правлінням Емітента
Термін розміщення:	з 01.09.2014 р. по 08.08.2015 р.
Термін обігу:	з дня, наступного за днем реєстрації НКЦПФР звіту про результати розміщення облігацій серії A та видачі свідоцтва про реєстрацію випуску облігацій по 25.08.2019 р. включно
Дата початку погашення:	26.08.2019 р.
Дата закінчення погашення:	28.08.2019 р.
Рейтингова дія:	оновлення
Дата визначення:	16.10.2014 р.
Дата оновлення:	15.03.2017 р.
Рівень кредитного рейтингу боргового зобов'язання:	uaBB
Прогноз:	стабільний

Наданий у результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна рейтингова шкала дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Для проведення процедури оновлення кредитного рейтингу боргового зобов'язання агентство «Кредит-Рейтинг» використовувало фінансову звітність ПАТ «ДІАМАНТБАНК» за 2015–2016 рр., а також внутрішню інформацію, надану Банком у ході рейтингового процесу.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, що надана самим об'єктом рейтингової оцінки, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства. Було проаналізовано інформацію стосовно усіх істотних аспектів діяльності банку. Дані балансу та звіту про фінансові результати наведено у Додатках до цього рейтингового звіту.

Рейтингове агентство не проводить аудиторську перевірку наданої клієнтом інформації.

Положення звіту щодо тенденцій розвитку ринків, на яких працює клієнт, та ризиків, притаманних цим ринкам, ґрунтуються на ринкових умовах і чинниках, що діяли на момент написання звіту.

Рейтинговий звіт не є рекомендацією щодо купівлі або продажу цінних паперів. ТОВ «Кредит-Рейтинг» не несе відповідальності за результати кредитних, інвестиційних або господарських рішень третіх осіб, прийнятих виключно на основі інформації звіту.

Деякі кількісні дані, що аналізуються у звіті, наведені після відповідного округлення. У зв'язку з цим, значення певних показників, які наводяться в звіті більше одного разу, можуть не збігатися, а підсумкові значення окремих показників можуть не відповідати арифметичній сумі їх складових.

Визначення поточного рейтингу

Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом «uaBB» характеризується кредитоспроможністю НИЖЧОЮ НІЖ ДОСТАТНЯ порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Висока залежність рівня кредитоспроможності від впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Стабільний прогноз вказує на відсутність на поточний момент передумов для зміни рейтингу протягом року.

Знаки «+» та «-» позначають проміжний рейтинговий рівень відносно основного рівня.

Рейтингова історія

Історія кредитного рейтингу боргового зобов'язання ПАТ «ДІАМАНТБАНК»

Дата	16.10.2014 р.	23.09.2016 р.	27.10.2016 р.	15.03.2017 р.
Рівень рейтингу	uaBBB	uaBBB	uaBBB-	uaBB
Прогноз	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія	визначення	підтвердження	зниження	зниження

Рівень кредитного рейтингу боргового зобов'язання ПАТ «ДІАМАНТБАНК» підтримується:

- очікуваним збільшенням обсягу статутного капіталу;
- диверсифікацією коштів суб'єктів господарювання та корпоративного кредитного портфеля за видами економічної діяльності;
- інформаційною відкритістю та прозорістю.

Рівень кредитного рейтингу боргового зобов'язання ПАТ «ДІАМАНТБАНК» обмежується:

- суттєвим обсягом активних операцій з пов'язаними з банком сторонами;
- концентрацією кредитного портфеля за основними позичальниками, що може негативно вплинути на ліквідність та капіталізацію Банку;
- концентрацією ресурсної бази за основними контрагентами, що обмежує фінансову гнучкість банку та підвищує чутливість до ризику ліквідності;
- невідповідністю активів та пасивів за строками до погашення;
- низькою ефективністю діяльності;
- впливом негативних чинників на фінансовий ринок і невисокою та нестабільною діловою активністю в окремих секторах економіки, що може призвести до погіршення показників діяльності Банку.

Основні фінансові показники ПАТ «ДІАМАНТБАНК»

Показник	01.01.13	01.01.14	01.01.15	01.01.16	01.04.16	01.07.16	01.10.16	01.01.17
Активи, млн. грн.	3433,31	4780,64	5106,15	7107,57	7724,73	7283,66	7191,70	7414,51
Кредитно-інвестиційний портфель, скоригований на суму резервів, млн. грн.	2481,04	2786,43	3607,89	4210,32	4517,25	5661,89	5288,12	5760,78
Кошти клієнтів, млн. грн.	2451,89	2921,60	3394,55	4979,81	4848,37	3958,36	4234,35	4478,63
Власний капітал, млн. грн.	274,63	279,46	287,52	392,69	385,84	180,09	144,33	113,33
Доходи, млн. грн.	449,89	500,66	931,16	1200,64	336,06	546,02	602,25	930,48
Витрати, млн. грн.	447,00	495,84	923,10	1203,71	623,47	1039,18	1131,17	1503,49
Чистий операційний дохід, млн. грн.	140,39	165,46	388,39	563,05	143,44	161,06	23,86	171,54
Прибуток до сплати податку, млн. грн.	1,93	5,80	12,26	-4,79	-287,40	-493,16	-528,92	-572,01
Чистий прибуток, млн. грн.	2,89 ¹	4,83 ²	8,06 ³	-3,07 ⁴	-287,40	-493,16	-528,92	-573,02
Доходність активів (ROA) [*] , %	0,08	0,10	0,16	-	-	-	-	-
Доходність капіталу (ROE) [*] , %	1,05	1,73	2,80	-	-	-	-	-

¹ фінансовий результат, підтверджений аудиторським висновком за МСФЗ – 1,35 млн. грн.
² фінансовий результат, підтверджений аудиторським висновком за МСФЗ – 4,58 млн. грн.
³ фінансовий результат, підтверджений аудиторським висновком за МСФЗ – 8,07 млн. грн.
⁴ фінансовий результат, підтверджений аудиторським висновком за МСФЗ – (3,07 млн. грн.)
^{*}значення на звітну дату

Резюме

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДІАМАНТБАНК» (далі – Банк) зареєстровано НБУ 17 листопада 1993 року за реєстраційним №212. Діяльність Банку ґрунтується на чинному законодавстві та ліцензіях. Місцезнаходження Банку: Україна, 04070, м. Київ, Контрактова площа, буд. 10А.

ПАТ «ДІАМАНТБАНК» позиціонує себе на ринку банківських послуг як універсальний банк, що надає широкий спектр послуг. Банк співпрацює з банківськими установами України та зарубіжжя, має кореспондентські відносини з банками-кореспондентами країн СНД, Німеччини, Люксембургу, Польщі, Китаю. Банк надає послуги підприємствам різних галузей, включаючи металургійну, нафтодобувну, інші небанківські фінансові установи, але найбільша частка кредитних операцій Банку належить контрагентам, що спеціалізуються в галузях торгівлі та будівництва, а також операцій з нерухомістю. Контрагенти фізичні особи за кредитно-депозитними операціями класифікуються Банком як еліта та середній клас.

Регіональна мережа ПАТ «ДІАМАНТБАНК» станом на початок поточного року була представлена 97 відділеннями, що охоплюють 18 областей України та м. Київ. Більше третини структурних підрозділів розташовано в м. Києві. В 2015 році відбулося планове поширення присутності Банку на Черкаську область, а мережа точок продажів поповнилася 6 відділеннями. В I півріччі минулого року Банк відкрив ще 7 відділень. Разом з тим, протягом аналізованого періоду, в силу об'єктивних причин, відбувалася реорганізація та закриття деяких відділень.

Розширення регіональної мережі сприяло значному нарощенню клієнтської бази. Станом на початок поточного року Банк обслуговував майже 271,3 тис. рахунків (переважно поточні рахунки в національній та іноземній валюті) близько 167 тис. клієнтів.

З метою повного задоволення потреб клієнтів Банк пропонує широкий спектр послуг, у т. ч. з використанням БПК. Банк співпрацює з МПС Visa, MasterCard та Простір. Партнерами з обслуговування БПК є фінансові установи – учасники об'єднаної банкоматної мережі «АТМоСфера». Виплати та відправлення коштів здійснюються через міжнародні системи грошових переказів Western Union, MoneyGram, Welsend. Банк активно співпрацює з Державною іпотечною установою, є лідером на ринку ОВДП та уповноваженим банком з обслуговування поточних рахунків пенсіонерів. З метою зручності та покращення якості обслуговування, у минулому році Банк запровадив новий сервіс «Оплата послуг» у системі «Інтернет-банкінг».

Статутний капітал Банку складає 210 млн. грн. Акціонерами є фізична та юридичні особи-резиденти. Істотну участь у статутному капіталі станом на 1 січня 2017 року мають: Жванія Давид Важаєвич (23,8095%), ТОВ «Промислово-фінансова компанія «Енергоінвест» (21,9238%), ТОВ «Інтер-Вент» (24,8000%) та ТОВ «Техно-Інвест» (24,8000%).

Активні операції фіндуються власними та залученими коштами. Складна ситуація в країні негативно відображалася на обсязі власних коштів. Акціонери в минулому році підтримували Банк шляхом надання безповоротної фінансової допомоги у сумі 300 млн. грн. Якість власних коштів ПАТ «ДІАМАНТБАНК» задовільна, проте рівень капіталізації низький. Зважаючи на низьку ефективність діяльності, можливості Банку генерувати власний капітал залишаються обмеженими. Подальший розвиток фінансової установи потребує термінового нарощення власних коштів.

Протягом 2015 року та I кварталу минулого року в ресурсній базі превалювали кошти клієнтів. Суттєвий відтік коштів суб'єктів господарювання у минулому році (перевищив 25%) зумовив переформатування ресурсної бази за джерелами залучення. Станом на початок поточного року третину зобов'язань формували кошти банків (кредити за операціями репо в національній валюті та залишки на ЛОРО рахунках, здебільшого у ВКВ) та кошти НБУ. Пасивне сальдо за міжбанківськими операціями перевищувало 28%. Повернення коштів регулятора, згідно з угодами, передбачалося в січні та березні поточного року. Банк виконує зобов'язання перед НБУ згідно з умовами договору.

Клієнтські кошти переважно є короткостроковими (понад 60% портфеля) та у ВКВ (понад 45% портфеля). За джерелами залучення переважають кошти суб'єктів господарювання, що є диверсифікованими за видами економічної діяльності. Коштами приватних клієнтів сформовано понад 46% портфеля та/або близько 28% пасивів. Превалювання коштів фізичних осіб у депозитному портфелі зумовлює його диверсифікацію за основними вкладниками, проте підвищує чутливість Банку до впливу негативної, у т. ч. неперевіреної інформації.

Незначним є обсяг коштів залучених шляхом розміщення ощадних (депозитних) сертифікатів, емітованих банком. Кошти здебільшого є короткостроковими та у ВКВ.

Якість ресурсної бази ПАТ «ДІАМАНТБАНК» задовільна. Концентрація зобов'язань за основними кредиторами підвищує чутливість Банку до ризику ліквідності, а вагомий обсяг валютної складової – чутливість до валютно-курсних коливань.

Якість активів ПАТ «ДІАМАНТБАНК» задовільна. Разом з тим, питома вага неробочих активів протягом аналізованого періоду зросла більше ніж на 10 в. п. та станом на початок поточного року перевищила 28%. Кредитний портфель клієнтів та високоліквідні активи є основними складовими активів.

У кредитному портфелі переважають кредити, надані у поточну діяльність, за строками користування кредитними коштами – довгострокові кредити, питома вага яких у минулому році суттєво зросла.

Актуальною для Банку протягом аналізованого періоду є концентрація клієнтського кредитного портфеля за основними позичальниками, що зумовлює залежність Банку від їх фінансового стану. Ситуація ускладнюється валютною структурою клієнтського кредитного портфеля (кредити, надані у ВКВ, формують

майже 38% портфеля, при цьому основну суму коштів надано позичальникам, що не мають валютних надходжень).

Реалізація валютних та кредитних ризиків відображалася в погіршенні якості кредитного портфеля клієнтів. З метою покращення якості кредитного портфеля та виходячи з фінансових можливостей позичальників, певний обсяг проблемної заборгованості було реструктуризовано. Кредити окремих позичальників було погашено позичальниками та/або поручителями, певну суму заборгованості було відшкодовано шляхом реалізації та/або прийняття на баланс забезпечення. Разом з тим, певний обсяг проблемної заборгованості було списано за рахунок резервів, сформованих під безнадійну заборгованість. Станом на початок поточного року частка простроченої заборгованості становила 14,3%. Заборгованість IV та V категорій якості становила 1,48% та 16,45% відповідно, що свідчить про наявність потенційно проблемної заборгованості.

Чутливість Банку до кредитного ризику є високою, проте частково нівелюється покриттям клієнтського кредитного портфеля сформованими резервами для відшкодування можливих втрат від активних операцій. Рівень покриття резервами клієнтського кредитного портфеля протягом аналізованого періоду мав тенденцію до підвищення та станом на початок поточного року становив 13,79%. Разом з тим, прострочена заборгованість не покривається сформованими резервами в повному обсязі. Враховуючи концентрацію кредитного портфеля за основними позичальниками, не виключено, що обсяг сформованих резервів може виявитися недостатнім для покриття ймовірних втрат у разі різкого погіршення фінансового стану одного або кількох позичальників. Ситуація ускладнюється суттєвим обсягом активних операцій з пов'язаними з Банком особами (більше третини активів). Необхідність доформування резервів на тлі низької ефективності діяльності може чинити тиск на фінансовий результат та, відповідно, на показники капіталізації.

Портфель цінних паперів на продаж сформовано акціями та борговими цінними паперами НБУ й підприємств різних галузей промисловості, торговий портфель – ОВДП. Майже 2/3 портфеля цінних паперів на продаж (без урахування боргових цінних паперів, емітованих НБУ) сформовано активами IV та V категорій якості. Разом з тим, резерв, сформований під знецінення цінних паперів покриває 61,8% портфеля (без урахування боргових цінних паперів, емітованих НБУ), нівелюючи чутливість Банку до ринкового ризику.

Міжбанківські активні операції представлено простроченою заборгованістю в національній валюті. Остання належить до V категорії якості та на 100% покрита резервом.

Високоліквідні активи станом на початок поточного року більше ніж на 72% було сформовано ОВДП та борговими цінними паперами, емітованими НБУ, що забезпечує прийнятний рівень доходності за відсутності кредитних ризиків. Значення показників ліквідності незначно перевищують нормативні значення, встановлені НБУ. Активи та пасиви не збалансовані за строками до погашення. Від'ємне значення невідповідності строком до 1 місяця перевищувало 17%, до 1 року – 23%. Ліквідність обмежується концентрацією ресурсної бази за основними кредиторами та кредитного портфеля за основними позичальниками. Погіршення

платоспроможності позичальників посилить розбалансування активів та пасивів і підвищить чутливість до ризику ліквідності.

Обсяг адміністративних витрат відносно валового доходу у 2015 році був прийнятним, а ефективність діяльності – високою. Окремо слід зауважити, що результатом від торговельних операцій було сформовано половину чистого операційного доходу. Разом з тим, суттєвий обсяг відрахувань на формування резервів для відшкодування можливих втрат від активних операцій (перевищив 25% обсягу витрат) зумовив від’ємне значення фінансового результату.

Нарощення неробочих активів у 2016 році негативно позначилося на обсязі чистого операційного доходу від основної діяльності. Суттєве зменшення його обсягу (більше ніж у 12 разів у порівнянні з 2015 роком) було зумовлено як скороченням чистого процентного та чистого комісійного доходу, так і отриманням негативного результату від торговельних операцій. Формування резервів під активні операції на тлі низької ефективності діяльності чинило суттєвий тиск на фінансовий результат та, відповідно, на показники капіталізації Банку й призвело до порушення низки нормативів.

З метою виправлення ситуації, акціонерами та менеджментом Банку вживалися різного роду заходи згідно з Програмою капіталізації на 2016–2018 рр. Разом з тим, наразі Банк порушує нормативи капіталу та нормативи кредитного ризику.

ПАТ «ДІАМАНТБАНК» притаманні спільні ризики для банківської системи. Разом з тим, уразливість банківської установи до окремих ризиків розцінюється на індивідуальній основі, виходячи із моделі внутрішньої організації, активності Банку на окремих ринках, управління активними та пасивними операціями, а також якості вкладень і стабільності пасивної бази. Наразі Банк має підвищену чутливість до кредитного та процентного ризиків, а також ризику ліквідності, чутливість до інших індивідуальних ризиків є помірною або низькою.

Стратегічні цілі ПАТ «ДІАМАНТБАНК» на 2016-2018 роки: збільшення обсягу статутного капіталу⁵ та посилення фінансової стійкості банку, вихід на беззбиткову діяльність, збереження та поступове нарощення бази корпоративних та приватних клієнтів з метою заміщення міжбанківських запозичень, диверсифікація ресурсної бази за контрагентами, покращення якості активів, швидкий та зручний сервіс та інноваційний підхід до обслуговування клієнтів.

⁵ на 750 млн. грн. у I кварталі 2017 року, <http://diamantbank.ua/new/738.html>

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг боргового зобов'язання ПАТ «ДІАМАНТБАНК» знижено до рівня uaBB з прогнозом «стабільний».

Голова рейтингового комітету

О. В. Шубіна

**Начальник відділу рейтингів банківських
установ**

Г. П. Винник

Додатки

Дані балансу ПАТ «ДІАМАНТБАНК», млн. грн.

Показник	01.01.13	01.01.14	01.01.15	01.01.16	01.04.16	01.07.16	01.10.16	01.01.17
Активи								
Готівкові кошти, банківські метали та залишки в НБУ	193,71	270,30	341,31	459,04	587,38	620,12	615,40	412,80
Казначейські та інші цінні папери (НБУ)	0,00	0,00	135,85	185,64	816,43	1918,35	1709,60	2080,39
Кошти в інших банках	532,08	541,56	867,60	1942,68	1748,26	362,02	513,26	384,22
Кредити клієнтам	2046,68	2491,84	3291,23	3646,90	3921,19	3825,39	3578,17	3657,14
Цінні папери	166,09	154,64	196,47	109,66	105,66	105,66	105,66	105,66
Довгострокові вкладення	97,29	95,18	100,76	225,62	232,21	238,22	234,44	289,46
Нараховані доходи	39,36	50,17	166,63	324,87	334,68	429,65	478,33	563,64
Резерви	-77,17	-79,13	-219,21	-519,74	-876,92	-801,12	-782,32	-865,87
Інші активи	435,28	1256,06	225,49	732,90	855,84	585,36	739,17	787,07
Разом активів	3433,31	4780,64	5106,15	7107,57	7724,73	7283,66	7191,70	7414,51
Зобов'язання								
Заборгованість перед НБУ	0,00	0,00	409,45	159,18	0,00	0,00	399,87	630,36
Кошти банків	314,49	248,22	367,39	230,20	1113,72	2676,48	2054,08	1839,96
Кошти бюджету та позабюджетних фондів	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,17	0,85	8,41
Кошти суб'єктів господарювання	1041,24	1295,06	1719,54	3042,80	2776,25	1994,50	2272,40	2402,34
Кошти фізичних осіб	1410,65	1626,54	1675,01	1937,01	2072,12	1962,69	1961,10	2067,88
Кредити, що отримані від міжнародних та інших фінансових організацій	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Боргові цінні папери	0,00	0,00	0,00	211,05	228,22	224,36	182,32	152,01
Субординований борг	99,94	254,20	501,37	762,97	833,49	0,00	0,00	0,00
Нараховані витрати	21,26	27,90	22,10	31,10	25,31	34,72	20,71	18,94
Інші зобов'язання	271,11	1049,28	123,75	340,57	289,78	209,66	156,04	181,28
Разом зобов'язань	3158,69	4501,19	4818,63	6714,88	7338,89	7103,57	7047,38	7301,18
Власний капітал								
Сплачений статутний капітал	210,00	210,00	210,00	210,00	510,00	510,00	210,00	210,00
Загальні резерви, емісійні різниці та інші фонди банку	61,74	64,63	69,46	77,52	77,52	77,52	377,52	377,52
Результат минулих років	0,00	0,00	0,00	0,00	-3,07	-3,07	-3,07	-3,07
Результати переоцінки	0,00	0,00	0,00	108,24	88,79	88,79	88,79	101,90
Фінансовий результат поточного року	2,89	4,83	8,06	-3,07	-287,40	-493,16	-528,92	-573,02
Разом власного капіталу	274,63	279,46	287,52	392,69	385,84	180,09	144,33	113,33

Дані звіту про фінансові результати ПАТ «ДІАМАНТБАНК», млн. грн.

Показник	01.01.13	01.01.14	01.01.15	01.01.16	01.04.16	01.07.16	01.10.16	01.01.17
Доходи								
Процентні доходи	370,38	413,37	633,31	690,57	181,97	411,40	561,04	748,69
Комісійні доходи	68,87	76,64	196,51	206,34	48,38	98,66	147,11	199,67
Результат від торговельних операцій	0,17	3,94	94,36	283,11	103,89	31,88	-112,87	-29,03
Інші операційні доходи	7,87	3,24	3,03	4,71	0,40	0,79	1,48	2,10
Інші доходи	2,00	3,31	3,90	15,73	1,40	3,23	5,43	8,98
Повернення списаних активів	0,61	0,16	0,06	0,18	0,03	0,05	0,06	0,07
Всього доходи	449,89	500,66	931,16	1200,64	336,06	546,02	602,25	930,48
Витрати								
Процентні витрати	281,74	308,16	486,36	559,44	171,57	344,82	518,61	680,73
Комісійні витрати	8,12	7,22	34,17	27,80	11,86	18,80	27,83	33,78
Інші операційні витрати	17,04	16,35	18,28	34,44	7,77	18,06	26,46	35,38
Загальні адміністративні витрати	149,86	157,29	240,97	281,68	75,72	157,05	245,11	351,31
Відрахування в резерви	-8,80	5,85	139,12	302,08	356,55	500,45	313,16	401,29
Податок на прибуток	-0,96	0,97	4,19	-1,72	0,00	0,00	0,00	1,01
Всього витрати	447,00	495,84	923,10	1203,71	623,47	1039,18	1131,17	1503,49
Фінансовий результат	2,89	4,83	8,06	-3,07	-287,40	-493,16	-528,92	-573,02